

GERİATRİ VE KARIN AĞRISI

Çağdaş KALKAN¹Sinan ARI²

| GİRİŞ

80 yaşın üzerindeki küresel nüfusun 2050 yılına kadar tahminen % 17 olması beklenmektedir. Ülkeler bazında yaşlı nüfusun yüzdesi değişmekle birlikte Türkiye'de % 7,8, Almanya'da % 21,5 ve Amerika Birleşik Devletleri'nde % 14,5'dur (1). Yaşlı hastalarda görülen tanı güçlüğüne ve yüksek komplikasyon insidansına birçok faktör katkıda bulunur. Bağışıklık fonksiyonu ilerleyen yaşla birlikte azalma eğilimindedir. Gerçek T hücrelerinin sayısı yaşla birlikte azalmasa da işlevleri azalır (2). Bu durum, yaşlı kişileri enfeksiyonla daha az savaşılabılır hale getirir. Deri ve müköz membranların sağlamlığı ve bütünlüğü gibi enfeksiyona karşı fiziksel bariyerlerinde değişiklikler vardır. Ayrıca birçok yaşlı hastanın, bağışıklığı daha da baskılayan diyabet veya malignite gibi altta yatan ek hastalıkları mevcuttur. Yaşlı hastalarda genellikle fizyolojik rezervi azaltan ve onları abdominal aort anevrizması (AAA) ve mezenterik iske mi gibi durumlara yatkın hale getiren altta yatan kardiyovasküler ve pulmoner hastalıkları vardır.

Karın ağrısı, yaşlı hastalarda geniş bir hastalık yelpazesinde ortaya çıkan bir semptom olabilir. Karın içi patolojisi olan yaşlı hastaların karın

ağrısı dışında ateş, yorgunluk, göğüs ağrısı veya mental durum değişikliği gibi semptomlar gösterme ihtimali daha yüksektir.

Fizik muayenenin ilk adımı vital bulguların değerlendirilmesidir. Bu da yaşlı hastada belirsizlikle dolu olabilir. Yaşlı hastalar genellikle ciddi intraabdominal patolojiye rağmen normotermik ve hatta hipotermiktir. Fizik muayene karın ile sınırlı olmamalıdır. Kardiyopulmoner muayene çok önemlidir. Karın ağrısı pnömoni, konjestif kalp yetmezliği, perikardit veya pulmoner embolinin de semptomu olabilir. Atriyal fibrilasyonun varlığı, mezenterik iskemi riskini arttırdığı için özellikle önemlidir. Ekstremitelerin incelenmesi, periferik embolilerin veya vasküler hastalığın stigmatlarının varlığını ortaya çıkarabilir. Önceki serebrovasküler olayın nörolojik bulguları da altta yatan vasküler hastalık için bir ipucu olabilir. Karın, cerrahi skar, distansiyon, organomegali, ekimoz, kitleler veya üfürümler özel olarak dikkate alınarak tam olarak değerlendirilmelidir. Obstrüksiyon ve strangülasyon nedeni olabileceğinden fıtıklar için ayrıntılı bir araştırma yapılmalıdır (3).

Karın ağrısı nedenlerini araştırırken çeşitli görüntüleme yöntemleri kullanılır. Düz radyografi-

¹ Doç. Dr., SBÜ, Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Gastroentoloji Kliniği, cagdas.kalkan@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0001-9229-0081

² Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi İç Hastalıkları AD., Geriatri BD., sinanari82@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0002-0179-985X

KAYNAKLAR

1. <https://data.oecd.org/pop/elderly-population.htm>.
2. Martinez, J. P., & Mattu, A. (2006). Abdominal pain in the elderly. *Emergency Medicine Clinics*, 24(2), 371-388.
3. Fenyo G. Diagnostic problems of acute abdominal diseases in the aged. *Acta Chir Scand* 1974;140:396-405
4. Hussein, Ahmad et al. "Abdominal Pain in the Elderly Patient: Point-of-care Ultrasound Diagnosis of Small Bowel Obstruction." *Clinical practice and cases in emergency medicine* vol. 5,1 (2021): 127-128. doi:10.5811/cpcem.2020.11.50029
5. Gardner, Carly S et al. "Impact of CT in elderly patients presenting to the emergency department with acute abdominal pain." *Abdominal imaging* vol. 40,7 (2015): 2877-82. doi:10.1007/s00261-015-0419-7
6. Esses, David et al. "Ability of CT to alter decision making in elderly patients with acute abdominal pain." *The American journal of emergency medicine* vol. 22,4 (2004): 270-2. doi:10.1016/j.ajem.2004.04.004
7. CHANG, Ching-Chih; WANG, Sun-Sang. Acute abdominal pain in the elderly. *International Journal of Gerontology*, 2007, 1.2: 77-82.
8. Giordano, A., Prosperi, P., Alemanno, G., Bergamini, C., Bruscinò, A., & Valeri, A. (2020). Diagnostic and therapeutic role of laparoscopy in perforated peptic ulcer in the elderly patients. *Il Giornale di Chirurgia-Journal of the Italian Surgical Association*, 41(1), 40-45.
9. Lee, M. W., & Katz, P. O. (2021). Nonsteroidal antiinflammatory drugs, anticoagulation, and upper gastrointestinal bleeding. *Clinics in Geriatric Medicine*, 37(1), 31-42.
10. Morrow DJ, Thompson J, Wilson SE. Acute cholecystitis in the elderly: a surgical emergency. *Arch Surg* 1978; 113:1149-52
11. Wiggins T, Markar SR, Mackenzie H, Jamel S, Askari A, Faiz O, Karamanakos S, Hanna GB. Evolution in the management of acute cholecystitis in the elderly: population-based cohort study. *Surg Endosc*. 2018 Oct;32(10):4078-4086. doi: 10.1007/s00464-018-6092-5. Epub 2018 Jul 25. PMID: 30046948; PMCID: PMC6132885.
12. Baeza-Zapata, A. A., García-Compeán, D., Jaquez-Quintana, J. O., Scharrer-Cabello, S. I., Del Cueto-Aguilera, Á. N., & Maldonado-Garza, H. J. (2021). Acute pancreatitis in elderly patients. *Gastroenterology*, 161(6), 1736-1740.
13. Rezapour, M., Stollman, N. Diverticular Disease in the Elderly. *Curr Gastroenterol Rep* 21, 46 (2019). <https://doi.org/10.1007/s11894-019-0715-4>
14. Lapsa S, Ozolins A, Strumfa I, Gardovskis J. Acute Appendicitis in the Elderly: A Literature Review on an Increasingly Frequent Surgical Problem. *Geriatrics*. 2021; 6(3):93. <https://doi.org/10.3390/geriatrics6030093>
15. Cibert-Goton, V.; Kung, V.W.; McGuire, C.; Hockley, J.; Tranter, M.M.; Dogra, H.; Belai, A.; Blackshaw, L.A.; Sanger, G.; Knowles, C.H.; et al. Functional and anatomical deficits in visceral nociception with age: A mechanism of silent appendicitis in the elderly? *Pain* 2020, 161, 773-786.
16. Oldani, A., Gentile, V., Magaton, C., Calabrò, M., Maroso, F., Ravizzini, L.,... & Gentilli, S. (2020). Emergency surgery for bowel obstruction in extremely aged patients. *Minerva chirurgica*, 75(1), 11-14.
17. Perrone, G., Giuffrida, M., Papagni, V., Pattonieri, V., Tarasconi, A., & Catena, F. (2021). Management of acute large bowel obstruction in elderly patients. *Emergency General Surgery in Geriatrics*, 349-360.
18. Pinheiro, L. F., Alexandrino, H., & Costa, B. (2021). Acute Mesenteric Ischemia in the Elderly Patient. *Emergency General Surgery in Geriatrics*, 299-322.
19. Milone, M., D'Amore, A., Manigrasso, M., & Amato, B. (2021). Laparoscopic Approach to Acute Mesenteric Ischemia in Elderly Patients. *Emergency laparoscopic surgery in the elderly and frail patient*, 215-219.
20. Owens, D. K., Davidson, K. W., Krist, A. H., Barry, M. J., Cabana, M., Caughey, A. B.,... & US Preventive Services Task Force. (2019). Screening for abdominal aortic aneurysm: US Preventive Services Task Force recommendation statement. *Jama*, 322(22), 2211-2218.